

Asiakaslähtöisesti ja tavoitteellisesti, tunteita unohtamatta. Työpaja Telakka

KOMPASSI

JouluExtra
2022

Jouluisia juttuja

- joulukoristeet •
 - jouluruoat •
 - kynttilät •
 - joulusauna •
 - joulukuusi •
 - joulurauha •
 - jouluvalot •
- joulukalenteri •
- joulumusiikki •
 - joululahjat •
 - joulupukki •
 - tontut •

Joulupukki

Joulupukin historia

Joulupukin juuret ovat kaukana pohjoisessa. Hänen syntymäpaikkansa on peittyneet tarujen hämärään, mutta jo vuosisatojen ajan hänen tiedetään pitäneen kotiseutunaan Lappia, pohjoisinta osaa Suomea. Napapiiri on aina ollut hänelle läheinen ja mieluisin paikka, sillä monet joulun suurista satusalaisuuksista liittyvät juuri Napapiiriin. Syntymäajasta on olemassa luotettava ja tarkka tieto; Joulupukin poroajokortissa lukee syntymäajan kohdalla "Kauan, kauan sitten".

Joulupukin koti sijaitsee kaukana pohjoisessa, mutta hän asuu myös satujen ja tarinoiden maailmassa. Siinä maailmassa monet asiat ovat leikisti oikeita ja oikeasti leikkiä, ja sinne ovat kaikenikäiset ihmiset aina tervetulleita.

Joulupukin harrastuksia

Harrastuksia Joulupukilla on lukuisia, hän on kiinnostunut ainakin arkeologiasta, astronomiasta sekä lumiukkojen rakentelusta. Nuotiolla istuskelu vaikkapa revontulia ihastellen kuuluu Joulupukin mielipuuhiin, samoin kuin skeittailu ja mutteri-onginta. Joulupukki harrastaa myös päivänokosten ottamista, ja pitää yli kaiken hänelle tulleiden kirjojen lukemisesta.

Joulupukin porot

Joulupukin maailmankuulu poro on nimeltään Petteri Punakuono. Mutta Petteri on vain yksi poroista, koska ei Joulupukki millään voisi yhdellä porolla tehdä tuhansia matkojaan lasten luokse. Muita Joulupukin poroja ovat Ailu, Suivakka, Mutsikki, Valkko, Tilkku, Sipsu, Täpy, Turpo, Pyry, Kipinä, Maskotti, Saukki ja Poku.

Onko täällä kilttejä lapsia?

Joulupukki kysyy tullessaan "Onko täällä kilttejä lapsia?". Joulunaikaan tontut liikkuvat kaikkialla ja seurailevat, ovatko lapset kilttejä. Jos lapset ovat olleet koko vuoden kilttinä, Joulupukki tuo lahjoja. Mutta jos he eivät ole olleet kilttinä, Joulupukki voi tuoda heille risuja.

Kirje joulupukille

Joulun aikoihin Joulupukki kiertää maailmaa lahjoja jakaen. Lasten toivomuskirjeet täyttyvät vuodesta toiseen lukemattomista leluista, peleistä, nukeista ja leikkiautoista, isompien ihmisten toivoessa usein itselleen ja ystävilleen terveyttä, rauhaa ja rakkautta. Joulupukin mielestä hienoimpia jouluun liittyviä asioita on hyvä mieli. Sitä löytyy aina päällimmäisenä hänen lahjasäkistään.

Tontut

Joulutonttu on joulupukin apulainen. Sen kerrotaan kurkkivan joulun alla ihmisten ikkunoista sisään tarkkaillen, ovatko lapset kilttejä ja ansaitsevatko he joululahjoja. Joulutontut valmistavat joululahjoja joulupukin pajassa Korvatunturilla ja auttavat joulupukkia lahjojen jakamisessa.

Joulumuori

Joulumuori taikoo keittiössä aputonttunjensa kera monenlaiset herkut, joulutortut ja joulukinkut, leipoopa joululimputkin ja tietenkin keittää joulupuurot. Välillä joulumuori istahtaa ja autteele joulupukkia lahjatoivomusten lukemisessa ja muussa tärkeässä pukinpajan toimessa ja touhussa. Vapaa-ajallaan joulumuori harrastaa marjastusta ja sienestystä. Kunnostaan joulumuori pitää huolta pitkilläkin luontoretkillä, joita hän tekee yhdessä joulupukin kanssa, talvisin hiihtäen ja kesäisin patikoiden. Näillä retkillään joulumuorilla on aina mukanaan kamera, sillä hän on innokas kuvaaja.

Joulunaiheisia vitssejä

1. Kuinka paljon koiranpentu jaksoi syödä joulukinkusta? Vain pienen haukun verran.
2. Miksi joulupukilla on poro pulkan edessä? Koska elefantin varpaita palelee pakkasella.
3. Miksi joulupukki ei anna apulaistensa valjastaa poroa? Koska ne ovat aivan tonttuja.
4. Miksi kutsutaan vanhaa lumiukkoa? Vedeksi.

Aito joulukuusi vai muovikuusi

Aito kuusi

+ TUOKSU Jouluun liittyy monia tuoksuja. Uunista tulevien lisäksi joulutunnelma syntyy joidenkin mielestä vain kuusen tuoksun keskellä.

+ KOTIMAISUUS Suomessa hankitaan 1,5 miljoonaa kuusta vuosittain. Suurin osa eli noin miljoona joulukuusta on peräisin kotimaisilta viljelmiltä tai omista metsistä.

+ EKOLOGISUUS Mitä lähempää kuusen saa, sitä ympäristöystävällisempi se on. Energiaa kuluu ja päästöjä aiheutuu sitä vähemmän, mitä lähempänä kuusi on kasvanut. Kotimainen kuusi kannattaa kantaa kotiin siis mahdollisimman läheltä.

- ALLERGIA Joulukuusi voi aiheuttaa joillekin allergisia oireita. Tällöin aitoa kuusta kannattaa ihailla ulkotiloissa.

- SIIVOAMINEN Kuusen neulaset kulkeutuvat helposti pitkin asuntoa ja moni viettää joulua mieluummin rentoutuen kuin siivoten.

Näin valitset kauneimman kuusen
Yleensä parhaan näköiset joulukuuset ovat kasvaneet hitaasti isompien puiden alla. Näissä kuusissa on oksia tavallista tiuhemmassa ja ne ovat tasaisemman näköisiä. Hidaskasvuisia kuusia tavataan usein kiihkoilla mäntykankailla. Jos männikköä kasvatetaan talousmielessä, mäntyjen alla olevat kuuset ovat maanomistajalle turhia. Tällainen kuusi on oikein hyvä valinta, sillä sen kaataminen ei luultavasti aiheuta vahinkoa tai tappiota maanomistajalle.

Muovikuusi

+ KESTÄVYYS Muovikuusi kestää vuosia ja vuosikymmeniä. Kestävä kuusi on siten ystävällisempi myös kukkarolle.

+ VÄRIT Miten olisi pinkki kuusi? Vihreän lisäksi muovikuusia voi valita monen värisiä omaan sisustukseen sopivaksi.

+ HELPPOUS Muovikuuselle ei tule jano, eikä se varista neulasia.

- PÄÄSTÖT Muovikuusen pitkäikäisyys on ympäristön kannalta hyvä juttu, mutta sen valmistamiseen kuluu uusiutumattomia luonnonvaroja ja pitkät kuljetusmatkat ulkomailta kuormittavat myös luontoa.

- SÄILYTYS Kun joulu on ohi, muovikuusi pakataan odottamaan seuraavaa vuotta. Jos säilytystila on kortilla, voi paikan löytäminen olla hankalaa.

Joulukuusiruno

Kuusi kun tupaan kannetaan,
se joulun tunteen tuo mukanaan.
Kuusen tuoksu huumaa tuvan,
saa lapset koristeluun vihdoin luvan.
Kauniit koristeet kuusi saa,
kynttilät tuikkii oksillaan.
Lasten ilo ja riemu raikaa,
joulu on niin ihanaa aikaa.

- Juho -

Digipajan tiukka suklaaraati

Festissä viisi tuttua joulunarua

Osa mauista aiheutti digipajalaisissa yksimielistä tyytyväisyyden hyrinää ja joku taasen jakoi mielipiteitä laidasta laitaan. Koko arvosteluskaala tuli käytettyä ja herkuimmaksi kiri Enkeli minttu ja viimeiseksi tällä kertaa jäi täpärästi eniten kommentteja kirjoittanut Lakka.

1. Enkeli minttu ★★★★★
2. Enkeli toffee ★★★★★
3. Suomi ★★★★★
4. Talvi ★★★★★
5. Lakka ★★★★★

Projektin edetessä tähtiä kertyi seuraavasti:

Enkeli minttu 5, 2, 5, 5, 4, 4, 5, 3, 3½
 Enkeli toffee 3, 4, 5, 5, 2, 4, 4, 2
 Suomi 1, 3, 5, 3, 3, 3, 4, 3½, 4½
 Lakka 4, 2, 2, 2, 4, 1, 1, 3½
 Talvi 2, 5, 4, 2, 2, 3, 2, 3, 3½

njoooo..... ★
 ehkä..... ★★
 ihan oooko..... ★★★
 hyvä..... ★★★★
 näitä lisää... ★★★★★

Raadin spontaaneja kommentteja rankan konvehtitestin tiimellyksestä:

“Lakka ei ollutkaan niin paha mitä luulin”
 “Enkeli toffee oikein suunmukainen”
 “Enkeli mintussa hyvä tumma suklaa ja raikas mintun maku”
 “Enkeli minttu = After eight”
 “Enkeli toffee pikkuisen liian imelä”
 “Talvi suutuntuma hyvä, jos tykkää rouskia”
 “Suomi perussuklaa”
 “Lakka maistui - yllätyshyvä”
 “Lakka oli hyökkäävä”

Halloween- disco

pe 4.11.2022

Marraskuun alussa juhlimme
Telakalla riehakkaasti hurrrjan
ihanassa Halloween DISCOssa!

Joulusatu: Kinkun tarina

Olipa kerran pieni, mutta varsin hyvin oma-aloitteinen maustettu kinkku. Mietti uunin lämpöä yön, joka olikin hyvin valmistautunut koitokseensa. Kinkku uunista selvit-tyään kuitenkin viileni pikkuhiljaa päivän valaistuessa.

“Selvisin varsin rapsakkaasti pais-tuttuani yli 200 asteessa, huh huh. Tosi lämmin paikka, HUH!” Ko-konaisen yön yli muhittuaan se valmistautui pääsemään tarjotti-melle viipaloitavaksi, vastaanotta-maan sinappikuorrutuksen! Kovasti miettienkin mitä sinappi mahtaa ollakaan.

Kinkku mietti ennen uuniin jou-tumista lämpötilaa, missä pääsisi muhimaankin. Miten kamalalta oli tuntunut olla kylmässä, kyllä oli helpottavaa päästä pois sieltä. Jääkaapissa ohut verkko päällensä. Toivoi, että ei joutuisi enää jääkaap-piin.

Kinkku mietti vielä pääsisiköhän ehkä ruokailujen jälkeen viipa-loitavaksi myös leivän päällekin toivottavasti ajattelikin (kuulostaa maukkaalta idealta todellakin).

Aamulla hetki koitti, kinkku vii-paloitiin paloiksi. Että paistuisi nopeammin valmiiksi lautasille ja sai tuntea mukavan sinaapin valel-tavan hunnun päällensä. Viileän mutta hyvin voimakkaan aromin. Alkaa ihan nälkä tulemaan kinkkua ajatellessa! Sen pituisin puhein, kinkun tarina. The end. Maistuisi varmasti itse kullekin. Mahdotto-man maukas tarina olikin.

Aii että!

-Jaakko -

Jouluruokia maailmalta

Jouluruokaperinteitä on monia erilaisia ympäri maailmaa.

Tässä muutamia esimerkkejä:

Italia

Italian pohjoisosassa tykätään syödä jouluna enemmän lihapitoista ruokaa ja eteläosassa tykätään syödä enemmän mereneläviä.

Yksi Italian erittäin yleinen jouluruoka on ankerias ”*Anguilla*”

Aterialla on usein tarjolla myös ”*un antipasto misto di pesce*”, joka sisältää paljon eri mereneläviä, ”*un brodo di pesce*” kalakeittoa ja tietysti italian suosikkiruokaa pastaa.

Jälkiruokana italiassa tykätään syödä rusinakakkua ja paljon pähkinöitä, manteleita ja kaikenlaisia kuivattuja hedelmiä.

Yhdysvallat

Amerikkalainen joulu on hyvin tunnettu ympäri maailmaa siitä kuinka monipuolinen se on.

Joulupöytä Yhdysvalloissa on hyvin erilainen riipuen perheen taustasta, koska eripuolilta maailmaa tulleiden siirtolaisten ruokakulttuurit ovat olleet vaikuttamassa perinteisiin. Suuren maan eri osavaltioissa on myös monia paikallisia herkkuja. Yksi todella yleinen jouluruoka, joka melkein jokaisen joulupöydästä löytyy on kalkkuna. Muita yleisiä herkkuja ovat myös piparkakku-ukot, munatoti ja monet erilaiset makeat piirakat.

Japani

Japanissa jouluruoka on hyvin simppeä, mutta herkullista.

Yleistä japanilaista jouluruokaa on monenlaiset kana-ateriat, minkä takia KFC on Japanissa todella suosittu joulunaikaan, kun monet ihmiset ovat hakemassa sieltä jouluruokia.

Muita suosittuja jouluruokia ovat pizza, joka on Japanissa todella suosittu juhlaruoka, paahtopaisti on toinen todella suosittu valinta ja maailmallakin suosittu japanilainen ruoka, sushi, on tietysti mukana myös jouluisessa pöydässä.

Bulgaria

Bulgariassa jouluna syödään 7, 9 tai jopa 13 erilaista ruokalajia, joiden teemat koskevat vuoden eri kuukausia.

Erityisesti huomioitavaa on, ettei bulgarialainen jouluruoka yleensä sisällä lihaa, joten kasvissyöjät voivat kokeilla näitä jouluherkkuja.

Yleisimpiä ruokia, joita näkee Bulgariassa jouluna ovat

”*Pitka*” leipä, joka leivotaan auringonkukan muotoon

”*Sarmi*” kaalinlehtiin käärittyä riisiä ja rusinoita

”*Baniza*” lehtitaikinalleivos

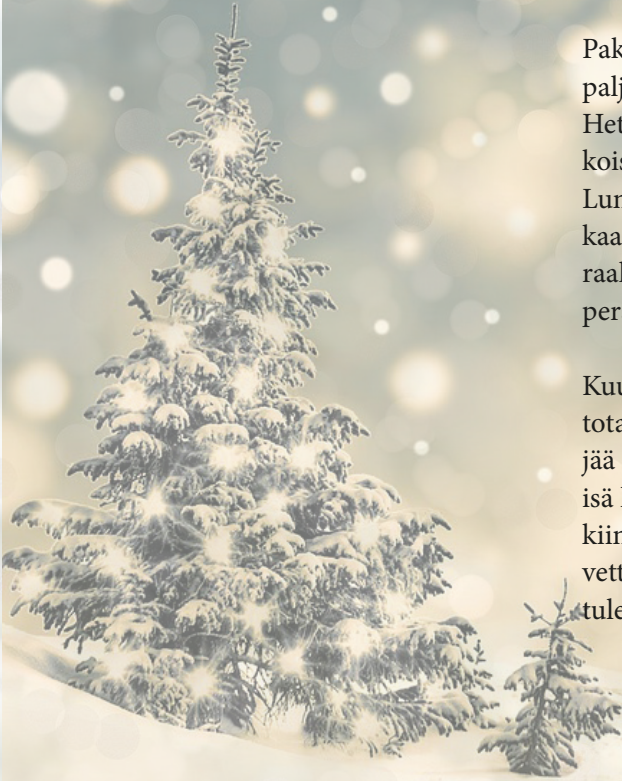
”*Oshaf*” jälkiruoka kuivatuista hedelmistä

”*Tikvenik*” struudeli, johon on lisätty kurpitsaa

Muita yleisiä naposteltavia ovat esimerkiksi paprikat, joihin on lisätty papuja, pähkinöitä, aurinkokukansiemeniä tai keitettyä vehnää hunajalla.

- Jasper -

Joulu muistoni

Aito joulukuusi on parempi kuin muovinen joulukuusi, koska sen voi saada minkä kokoisena haluaa ja siinä on aidon kuusen luonnollinen tuoksu. Muistan kun olin pieni poika, menimme isäni ja ukkini kanssa metsään etsimään sopivaa joulukuusta.

Pakkasta oli hieman ja lunta niin paljon, että jalat upposivat lumen alle. Hetki meni kunnes löysimme keskikoisen tuuhean kuusen.

Lumet piti ravistaa pois ja kuusi kaadettiin kirveellä. Saimme kuusen raahattua pois metsästä ja laitettua sen peräkärriin kyytiin naruilla.

Kuusi piti ennen koristelua jättää autotalliin sulamaan, jotta ylimääräinen jää sulaisi pois. Jään sulattua kuusesta, isä laittoi kuusenjalan joulukuuseen kiinni. Sisälle tuotua kuuselle annettiin vettä. Sitten joulukuusi oli valmiina tulevaa koristelua varten.

Laitettiin värikkäät joulupallot, koristeet ja jouluvalot. Minun koulussa tekemäni makaroonienkelin laitoin keskelle kuusta näkyvälle paikalle. Lopuksi joulutähti laitettiin kuusen latvaan loistamaan. Sen jälkeen lahjapaketit asetettiin kuusen alle jouluuuttoa varten.

- Mikko -

Jouluisa

10 kimuranttia kysymystä

1 Vietämme Joulua Jeesuksen syntymän kunniaksi, mutta missä Jeesus syntyi?

- A) Nasaret
- B) Betlehem
- C) Jerusalem
- D) Korvatunturi

2 Missä maassa alkoi joulukuusen perinne?

- A) Suomi
- B) Ruotsi
- C) Kanada
- D) Saksa

3 Hyvin tunnettua amerikkalaista joululaulua ei alunperin tarkoitettu joululauluksi. Mikä tämä suosittu joululaulu on?

- A) Sika
- B) Valkea joulu
- C) Kulkuset
- D) Pikkuoravien joululaulu

4 Kuka esitti TV2:n joulukalenterissa vuosina 1998 - 2013 Tonttu Toljanteria?

- A) Pirkka-Pekka Petelius
- B) Kari Komonen
- C) Kunto Ojansivu
- D) Mikko Kontinen

5 Neitsyt Maria liikkui ratsain joulun alla kohti Betlehemiä. Millä eläimellä hän ratsasti?

- A) Alpakka
- B) Aasi
- C) Kameli
- D) Härkä

6 Piparkakkujen nimi viittaa

- A) Pippuriin
- B) Piparminttuun
- C) Piparjuureen
- D) Piripiri mausteseokseen

7 Lapista löytyvät Joulutunturi ja Joulujärvet, mutta missä ne sijaitsevat?

- A) Kittilä
- B) Naantali
- C) Inari
- D) Muonio

8 Mikä koriste laitetaan useimmiten joulukuusen latvaan?

- A) Tulppaani
- B) Tähti
- C) Nukke
- D) Olkipukki

9 Mikä tunnelman tuoja sytytetään yleensä adventteina?

- A) Takka
- B) Saunan kiuas
- C) Kynttilä
- D) Kokko

10 Hyvä Tuomas joulun tuopi, mutta kuka kumma pois sen viepi?

- A) Julma Juhu
- B) Pihi Pekka
- C) Suru Silja
- D) Paha Nuutti

Testaa
keksitkö tai
arvaatko oikeat
vastaukset!

Telakka on myös Joulu puoti

**Työpaja Telakalla
syntyy monenlaisia
upeita uniikkeja
käsitöitä.**

**Hanki iloksi
itsellesi tai
paketoiki vaikka
pukinkonttiin!**

*Nyt soi talven sävellet
hennon kirkkaat kullukset
Pare kiinni silmäsi
saat joulun taidon
omaksesi!*